



ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej v právnej veci žalobcu: **J.**, s.r.o., B., V., zastúpeného JUDr. Ľ.N., advokátom so sídlom V., N., proti žalovanému: **A. B.**, odštepny závod Z., N., **o zaplatenie 3.569.015 Sk s príslušenstvom**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 15 Cb 513/00-135 zo dňa 16. júna 2004, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti o zaplatenie sumy 1.000.000,- Sk **p o t v r d z u j e .**

V časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 17,6% ročne zo sumy 1.000.000,- Sk od 1. decembra 2000 do zaplatenia, ako aj vo výroku o trovách konania napadnutý rozsudok zrušuje a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.569.015,- Sk so 17,6% úrokom z omeškania od 1. decembra 2000 do zaplatenia, ako aj trovy konania vo výške 301.694,- Sk.

V odôvodnení uviedol, že žalovaný uzavrel so žalobcom dňa 26. februára 1999 poistnú zmluvu č. 942-1900039, v čl. 3, ktorej je uvedené, že poistenie sa vzťahuje na stavebné práce objektu, identifikovaného ako dodávka stavby T., úprava V., odstraňovanie povodňových škôd. Dňa 13. marca 2000 žalobca oznámil žalovanému vznik škody, ku ktorej došlo v dňoch 8. až 10. marca 2000 v dôsledku povodne. Pre účely poistného plnenia žalobca listom zo dňa 12. apríla 2000 požiadal S., regionálne stredisko Ž. o zaslanie hydrologických údajov, týkajúcich sa povodne v dňoch 8. až 10. marca 2000. Žalovaný vykonal prvú obhliadku škody dňa 13. marca 2000, avšak pre vysokú hladinu kalnej vody, nebolo možné rozsah škody posúdiť. Preto bola dňa 27. apríla 2000 vykonaná žalovaným následná obhliadka. Žalovaný listom zo dňa 24. júla 2000 žalobcovi oznámil, že škodu považuje za nepreukázanú a z tohto dôvodu nevzniklo žalobcovi právo na poistné plnenie, keďže neboli poškodené konštrukčné prvky svahového opevnenia, z ktorých pozostávala vlastná stavba, ktorá bola predmetom poistenia.

Zo znaleckého posudku I. znalca z odboru stavebníctvo, odvetvie vodné stavby vyplýva, že brehové opevnenie bolo taktiež poškodené, ale neexistujú objektívne a reprezentatívne podklady, na základe ktorých by bolo možné jednoznačne určiť rozsah škody. Znalec v posudku vyčíslil škody, ktoré vznikli žalobcovi s odstránením nánosového materiálu z koryta upravovaného úseku vo výške 3.569.015,- Sk.

V poistnej zmluve je uvedené, že sa jedná o poistenie stavebných prác. Z článku 3 zmluvy vyplýva, že poistenie sa vzťahuje na budovaný stavebný objekt. Je tiež zrejmé, že i vodotok (dno V.) je súčasťou stavebného objektu, a preto aj náklady spojené s odpratávaním nánosov sú predmetom poistného krytia.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobcovi v zmysle ustanovení § 788 ods. 1 a § 797 Občianskeho zákonníka vzniklo právo na poistné plnenie. Súčasne mu vzniklo aj právo na úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške 17,6% ročne.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalovaný odvolanie.

Uviedol, že podľa prílohy č. 22 poistnej zmluvy č. 942-1900039 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným sa poistenie dojednalo ako poistenie súboru hmotného majetku stavebných objektov hrádze a objekty na tokoch a odpratávacie náklady. Z predmetu poistenia vyplýva, že ho tvorí budovaný stavebný objekt hrádze a objekty na tokoch, zariadenia staveniska vo vlastníctve poisteného, materiál skladovaný alebo prepravovaný na stavenisku stavby, ktorý bude použitý na výstavbu stavebného objektu a náklady vynaložené na odpratanie zvyškov poistenej veci, poškodenej alebo zničenej poistnou udalosťou.

Z takto vymedzeného predmetu poistenia vyplýva, že predmetom poistenia nie sú náklady na odstránenie nánosov z dna poisteného stavebného objektu, keďže tieto náklady nie sú nákladmi vynaloženými na odpratanie zvyškov poistenej veci, teda zvyškov hrádzí a objektov na tokoch. Súčasne poukazuje odvolateľ na skutočnosť, že podľa prílohy 22 poistnej zmluvy sa poistenie odpratávacích nákladov poisťuje na poistnú sumu 1.000.000,- Sk, pričom súdom priznaná istina túto sumu ďaleko prevyšuje.

Úplne nepreskúmateľný je výrok o povinnosti žalovaného zaplatiť 17,6% úrok z omeškania, pretože z odôvodnenia nie je zrejmé, od akého momentu vzniklo žalobcovi právo na úroky a na akom právnom základe.

Napadnutý rozsudok navrhuje zmeniť tak, že žaloba sa zamietá.

Na odvolanie žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol.

V odôvodnení uviedol, že žalobca požaduje poistné plnenie vo výške 3.569.015,- Sk s poukazom na prílohu č. 22 k poistnej zmluve č. 942-1900039, podľa ktorej poistenie stavebných prác na stavbe T., úprava V. sa vzťahuje aj na odpratávacie práce. Keďže maximálna výška poistného pre takúto

poistnú udalosť bola dohodnutá na sumu 1.000.000,- Sk s možnou percentuálnou spoluúčasťou poisteného, súd prvého stupňa rozhodol o výške poistného plnenia v rozpore s obsahom poistnej zmluvy.

Predmetnou poistnou zmluvou bolo dohodnuté poistenie stavebných prác objektu T., úprava V. odstraňovanie povodňových škôd. Z takto zmluvne vymedzeného predmetu poistenia nevyplýva, že poistenie sa vzťahuje aj na náklady, spojené s odstraňovaním nánosov, spôsobených povodňou na dne predmetného stavebného objektu. Vzhľadom na predmet poistenia možno za odpratávacie náklady považovať tie náklady, ktoré sú spojené s odprataním zvyškov poisteného objektu a pod takto dojednaný predmet poistenia nemožno zaradiť aj náklady, ktoré nemajú pôvod v stavebných prácach, vykonávaných na predmetnom stavebnom objekte. Za týchto okolností nevzniklo žalobcovi v zmysle § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na poistné plnenie.

Na dovolanie žalobcu dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutom rozsahu – v časti, v ktorej bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený a žaloba o zaplatenie 1.000.000,- Sk s príslušenstvom zamietnutá zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Konštatoval, že ak sa odvolací súd s vykonaným dokazovaním nestotožnil a vo veci chcel meritórne rozhodnúť, mal postupovať podľa § 220 ods. 2 O.s.p., teda mal dokazovanie doplniť (§ 213 O.s.p.). Doposiaľ vykonané dokazovanie však nasvedčuje tomu, že nárok žalobcu čo do základu, je v súlade s poistnou zmluvou, keďže nepochybne ide o odpratávacie náklady, pričom odpratávaný nános vznikol na základe povodne a nachádzal sa na majetku realizovanej stavby, ktoré kritériá boli výslovne dohodnuté v poistnej zmluve.

Po zrušení rozsudku odvolacieho súdu v jeho dovolaní napadnutej časti, odvolací súd konal ďalej o veci a keďže skutkový základ, z ktorého vychádzal pri právnom posúdení veci, dovolací súd sa v ďalšom konaní nezmenil, bol viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil v zrušujúcom rozhodnutí dovolací súd.

Poistná zmluva č. 942-1900039 zo dňa 26. februára 1999 sa vzťahuje na majetok stavebnej akcie s názvom T., úprava V., odstraňovanie povodňových škôd, pričom poistenie sa vo všeobecnosti vzťahuje na stavebné práce a v rámci toho sú ako predmet poistenia osobitne vymedzené aj odpratávacie náklady. Žalobca plnenie z tejto poistnej zmluvy uplatňuje na tom skutkovom a právnom základe, že v dňoch 8. až 10. marca 2000 na realizovanej stavbe bola povodeň, následkom čoho dno V. bolo zaplnené nánosmi, ktoré žalobca musel odstrániť a náklady s tým spojené požaduje zaplatiť v zmysle poistnej zmluvy. Uplatnený nárok žalobcu čo do základu je v súlade s uvedenou zmluvou, keďže ide o odpratávacie náklady, pričom odpratávaný nános vznikol na základe povodne a nachádzal sa na majetku realizovanej stavby, ktoré kritériá boli výslovne dohodnuté v poistnej zmluve.

Ako vyplýva z prílohy č. 22 bod 4 k predmetnej poistnej zmluve, v prípade predmetu poistenia – odpratávacie práce bola poistná suma dohodnutá do výšky 1 000 000,- Sk. Pokiaľ ide o výšku nákladov na odpratávacie práce, túto žalobca deklaroval znaleckým posudkom na sumu 3 569 015,- Sk. Z dokazovania, vykonaného súdom prvého stupňa je preto zrejmé, že žalobcom požadované poistné plnenie vo výške 1 000 000,- Sk je v zmysle § 797 Občianskeho zákonníka dôvodné. V tejto časti preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Súd prvého stupňa priznal žalobcovi aj úroky z omeškania vo výške 17,6% zo sumy, priznanej z titulu poistného plnenia. Túto časť rozsudku však v rozpore s ustanovením § 157 O.s.p. neodôvodnil a nie je preto možné zistiť, na akom skutkovom a právnom základe rozhodnutie v tejto časti spočíva. Uvedeným postupom preto obmedzil žalovaného v jeho práve na spravodlivé konanie a pri podaní opravného prostriedku vo vzťahu k zákonom vymedzeným odvolacím dôvodom, v dôsledku čoho mu odňal možnosť konať pred súdom. V časti o zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 1 000 000,- Sk od 1. decembra 2000 do zaplatenia, ako aj vo výroku o trovách konania preto odvolací súd napadnutý

rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. januára 2009

JUDr. Beata M i n i č o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková